

Na osnovu čl. 16. i 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj: 32/02 i 102/09), te čl. 14. st. (1) i (3), 16. stav (1), 27. st. (2) i (3), 28. st. (3) i (4), tač. a), b), c) i d) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 39/09), čl. 10. st. (2) Dodatka I, Pravilnika o pružanju usluga zračne navigacije u Jedinstvenom evropskom nebu ("Službeni glasnik BiH", broj: 45/10), Poglavlja 3.3, Aneksa II, Poglavlja 1, Aneksa III Dodatka I, te člana 3. stava (1), Dodatka II, člana 1 st. (1) do (3) Dodatka IV, Pravilnika o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružanje usluga zračne plovidbe ("Službeni glasnik BiH", broj: 05/11), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi:

PRAVILNIK

O KOORDINACIJI PRUŽATELJA USLUGA ZRAČNE PLOVIDBE

Član 1.

(Predmet i cilj)

(1) Predmet ovog pravilnika je uspostavljanje koordinacije između pružatelja usluga kontrole zračnog prometa (u daljem tekstu: "pružatelji ATS usluga"), pružatelja meteoroloških usluga (u daljem tekstu: "pružatelji MET usluga") i pružatelja usluga zrakoplovnog informiranja (u daljem tekstu: "pružatelji AIS usluga").

(2) Koordinacija između pružatelja ATS, MET i AIS usluga se uspostavlja u cilju osiguravanja protoka informacija i podataka koji su od značaja za sigurnost zračne plovidbe, a u skladu sa Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima.

Član 2.

(Pojmovi i skraćenice)

(1) Pojmovi, koji se upotrebljavaju u ovom pravilniku, imaju sljedeće značenje:

- a) Aerodrom (*Aerodrome*): unaprijed definirano područje na kopnu ili vodi (uključujući sve objekte, instalacije i opremu) namijenjeno za slijetanje, polijetanje i kretanje zrakoplova u bilo kojem dijelu ili cjelini.
- b) AIRAC (*Aeronautical Information Regulation and Control*): reguliranje i kontrola zrakoplovnih informacija; sistem dostavljanja zrakoplovnih informacija čiji je cilj najavljuvanje promjene u zrakoplovnom sistemu koje zahtijevaju izmjene u operativnoj praksi. Zasnovan je na unaprijed utvrđenim datumima izlaska i stupanja na snagu.
- c) AIRMET informacija (*Air Meteorological Information Report information*): informacija koju izdaje služba meteorološkog bdijenja u vezi sa specifičnim postojećim ili očekivanim vremenskim uvjetima na rutama koje mogu uticati na sigurnost zrakoplova na malim visinama i koje već nisu uključene u izdatu prognozu za letove na malim visinama u datoj oblasti informiranja u letu ili njenoj podoblasti.
- d) ASHTAM: posebna serija NOTAM-a koja pomoću utvrđenog obrasca obavještava o promjeni u aktivnosti vulkana, vulkanskoj erupciji i/ili oblaku vulkanskog pepela, koji su značajni za letenje zrakoplova.

- e) Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (*Bosnia and Herzegovina Directorate of Civil Aviation*): Nadležna zrakoplovna vlast Bosne i Hercegovine.
- f) Integrirani paket zrakoplovnih informacija (*Integrated Aeronautical Information Package*): paket koji se sastoji od sljedećih elemenata:
 - 1) Zbornik zrakoplovnih informacija, uključujući amandmane na AIP;
 - 2) Dodatke na AIP;
 - 3) NOTAM i PIB;
 - 4) AIC;
 - 5) Kontrolne liste i liste važećih NOTAM-a.
- g) Kontrolirana oblast (*Control area*): kontrolirani zračni prostor koji se prostire od zemlje do određenog nivoa u visinu.
- h) NSA (*National Supervisory Authority*): Državna nadzorna vlast / Nacionalno nadzorno tijelo označava tijelo ili tijela koje je imenovala ili ustanovila Bosna i Hercegovina, kao svoja nacionalna ovlaštena tijela, u skladu sa Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, član 16. stav (1), i Pravilnikom kojim se uspostavlja okvir za stvaranje Jedinstvenog evropskog neba, član 5. stav (1) i članom 4. Uredbe (EZ) broj 549/2004, koja se nalazi u Dodatku I ovog pravilnika.
- i) NOTAM (*Notice to Airmen*): telekomunikacijski distribuirana poruka koja sadrži informacije o uspostavljanju, stanju ili izmjeni zrakoplovnog sredstva, službe, postupka ili opasnosti, čije je blagovremeno poznavanje neophodno osoblju koje učestvuje u pripremi i izvršenju letenja.
- j) Predpoletni informativni bilten (*Pre-flight Information Bulletin*): sadrži rekapitulaciju važećih NOTAM-a i drugih hitnih informacija koje su od operativnog značaja za letačko osoblje.
- k) Pružatelj AIS usluga: Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (BHANSA) ili druga organizacija koja posjeduje važeći certifikat za pružanje usluga zrakoplovnog informiranja, a imenovana je od strane nadležne zrakoplovne vlasti.
- l) Pružatelj ATS usluga: Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (BHANSA) ili druga organizacija koja posjeduje važeći certifikat za pružanje usluga kontrole zračnog prometa, a imenovana je od nadležne zrakoplovne vlasti.
- m) Pružatelj MET usluga: Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (BHANSA) ili druga organizacija koja posjeduje važeći certifikat za pružanje meteoroloških usluga, a imenovana je od strane nadležne zrakoplovne vlasti.
- n) Savjetodavni centar za praćenje vulkanskog pepela (*Volcanic ash advisory centre*): meteorološki centar određen sporazumom o regionalnoj zračnoj plovidbi u svrhu

pružanja savjetodavnih informacija službama meteorološkog bdijenja, centrima oblasne kontrole zračnog prometa, centrima za pružanje informiranja u letu, svjetskim prognostičkim centrima i međunarodnim OPMET bazama podataka, koje sadrže podatke o veličini i prognozama kretanja vulkanskog pepela u atmosferi i nakon vulkanskih erupcija.

- o) Savjetodavni centar za tropske ciklone (*Tropical cyclone advisory centre*): meteorološki centar određen sporazumom o regionalnoj zračnoj plovidbi u svrhu pružanja savjetodavnih informacija službama meteorološkog bdijenja, svjetskim prognostičkim centrima i međunarodnim OPMET bazama podataka, koje sadrže podatke o položaju, prognozi smjera i brzini kretanja, pritisku u centru i maksimalnoj brzini prizemnog vjetera tropskog ciklona.
- p) SIGMET informacija (*SIGMET information*): informacija koju izdaje služba meteorološkog bdijenja, a odnosi se na javljanje ili očekivano javljanje određenih vremenskih pojava na ruti koje mogu uticati na sigurnost leta.
- r) Zrakoplov (*Aircraft*): svaka mašina koja se održava u atmosferi zbog reakcije zraka, osim reakcije zraka u odnosu na zemljinu površinu.
- s) Zrakoplovni informativni cirkular (*Aeronautical Information Circular*): obavještenje koje sadrži informaciju koja ne može da bude uključena u NOTAM ili AIP, ali se odnosi na sigurnost letenja, zračnu navigaciju, tehničke, administrativne ili pravne poslove.
- t) Zrakoplovna telekomunikacijska stanica (*Aeronautical Telecommunication Station*): stanica u zrakoplovnoj telekomunikacijskoj službi.
- u) Zbornik zrakoplovnih informacija (*Aeronautical Information Publication*): zbornik koji izdaje organ države ili se izdaje uz dozvolu države i sadrži zrakoplovne informacije trajnog karaktera koje su bitne za zračnu plovidbu.

(2) Skraćenice, koje se upotrebljavaju u ovom pravilniku, imaju sljedeće značenje:

- a) ACC (*Area Control Center*) – Centar oblasne kontrole zračnog prometa;
- b) AIC (*Aeronautical Information Circular*) – Zrakoplovni informativni cirkular;
- c) AIP (*Aeronautical Information Publication*) – Zbornik zrakoplovnih informacija;
- d) AIRAC (*Aeronautical Information Regulation and Control*) – Reguliranje i kontrola zrakoplovnih informacija;
- e) AIS (*Aeronautical Information Services*) – Usluge zrakoplovnog informiranja u zračnoj plovidbi;
- f) APP (*Approach control office or approach control or approach control service*) – Služba prilazne kontrole ili jedinica prilazne kontrole zračnog prometa ili usluge prilazne kontrole;
- g) ATM (*Air Traffic Management*) – Upravljanje zračnim prometom;
- h) ATS (*Air Traffic Services*) – Usluge kontrole zračnog prometa u zračnoj plovidbi;

- i) BHANSA (*Bosnia and Herzegovina Air Navigation Services Agency*) – Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine;
- j) BHDCA (*Bosnia and Herzegovina Directorate of Civil Aviation*) – Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine;
- k) FIC (*Flight Information Centre*) – Centar za informiranje u letu;
- l) GEN (*General*) – Opće;
- m) ICAO (*International Civil Aviation Organisation*) – Međunarodna organizacija za civilno zrakoplovstvo;
- n) LoA (*Letter of Agreement*) – Sporazum o koordinaciji;
- o) MET (*Meteorological Services*) – Meteorološke usluge u zračnoj plovidbi;
- p) METAR (*Aerodrome routine meteorological report (in meteorological code)*) - Redovni meteorološki izvještaj za aerodrom;
- r) NSA (*National Supervisory Authority*) – Državna nadzorna vlast/ Nacionalno nadzorno tijelo;
- s) SIGMET (*Significant Meteorological Information (broadcast warnings of weather hazards)*) – Obavještenja koja se odnose na vremenske pojave na ruti koje mogu uticati na sigurnost letenja;
- t) SPECI (*Aerodrome special meteorological report (in meteorological code)*) - Specijalni meteorološki izvještaj za aerodrom (u meteorološkom kodu);
- u) TAF (*Aerodrome forecast*) – Prognoza za aerodrom;
- z) TCAC (*Tropical Cyclone Advisory Centre*) – Savjetodavni centar za tropski ciklon;
- aa) TWR (*Aerodrome control tower or aerodrome control*) – Aerodromski kontrolni toranj ili jedinica aerodromske kontrole zračnog prometa;
- bb) VAAC (*Volcanic Ash Advisory Centre*) – Savjetodavni centar za praćenje vulkanskog pepela;
- cc) VFR (*Visual Flight Rules*) – Pravila vizuelnog letenja;

Član 3. (Usklađenost)

Ovaj pravilnik je u skladu sa standardima i preporučenom praksom ICAO-a, sadržanim u sljedećim dokumentima:

- a) Aneks 3 - Meteorološke usluge u međunarodnoj zračnoj plovidbi (*ICAO Annex 3, Meteorological Service for International Air Navigation*);
- b) Aneks 11 – Usluge kontrole zračnog prometa (*ICAO Annex 11, Air Traffic Services*);

- c) Aneks 15 – Usluge zrakoplovnog informiranja (*ICAO Annex 15, Aeronautical Information Services*).

Član 4.
(Koordinacija između pružatelja ATS usluga i MET usluga)

(1) Pružatelj MET usluga će odrediti meteorološke biroe koji će biti povezani sa svakom jedinicom kontrole zračnog prometa. Povezani meteorološki birovi će uspostaviti koordinaciju sa dotičnom jedinicom kontrole zračnog prometa i dostavljati aktuelne/ažurne meteorološke informacije koje su toj jedinici neophodne za izvršenje operativnih zadataka.

(2) Informacije, koje će pružatelj MET usluga dostavljati pružatelju ATS usluga, navedene su u Prilogu I ovog pravilnika.

(3) Da bi se osiguralo da posade zrakoplova dobijaju aktuelne informacije za izvođenje operacija, uspostaviće se koordinacija između pružatelja MET usluga i ATS usluga, tako da ATS osoblje:

- a) izvještava o meteorološkim elementima, koji su predmet sporazuma iz člana 5. ovog pravilnika, uočenim prilikom korištenja pokazivača uređaja ili prijavljenim od strane posade tokom komunikacije sa zrakoplovom;
- b) izvijesti, u najkraćem roku, odgovarajući meteorološki biro o meteorološkim pojavama od operativnog značaja, koje nisu uključene u aerodromski meteorološki izvještaj, a uočene su od strane ATS osoblja ili prijavljene od strane posade tokom komunikacije sa zrakoplovom;
- c) dostavi, u najkraćem roku, odgovarajućem meteorološkom birou informacije o prije-eruptivnim vulkanskim aktivnostima, vulkanskim erupcijama i informacije koje se odnose na oblake vulkanskog pepela. Pružatelji usluga oblasne kontrole zračnog prometa i informiranja u letu će dostavljati informacije odgovarajućoj službi meteorološkog bdijenja i savjetodavnim centrima za vulkanski pepeo (*Volcanic Ash Advisory Centres – VAACs*).

(4) Centri oblasne kontrole zračnog prometa, centri informiranja u letu i odgovarajuće službe meteorološkog bdijenja održavaće blisku međusobnu saradnju i koordinaciju da bi se osiguralo da informacije o vulkanskom pepelu u NOTAM i SIGMET porukama budu dosljedne.

Član 5.
(Sporazumi o koordinaciji između pružatelja ATS usluga i MET usluga)

(1) Pružatelji MET usluga i ATS usluga će, u svrhu uspostavljanja koordinacije, sklopiti odgovarajuće sporazume o međusobnoj koordinaciji i razmjeni informacija/podataka (*Letter of Agreement - LoA*).

(2) Svaki od zaključenih LoA, između pružatelja MET usluga i ATS usluga, svojim potpisom će potvrditi ovlaštena osoba BHDCA, te će nakon toga biti deponovan u BHDCA.

(3) U slučaju da MET usluge i ATS usluge pruža isti pružatelj usluga, takav pružatelj usluga će izraditi operativne priručnike/procedure kojim će uspostaviti i definirati proces koordinacije i razmjene informacija/podataka između dotičnih službi/jedinica/odjeljenja.

Član 6. (Koordinacija između pružatelja ATS usluga i AIS usluga)

(1) Da bi se osiguralo da AIS pružatelji usluga dobijaju informacije koje im omogućavaju da dostavljaju aktuelne predpoletne informacije i da ispune zahtjeve vezane za dostavljanje informacija u letu, uspostaviće se koordinacija između pružatelja AIS i pružatelja ATS usluga odgovornih za obavezu da jedinice ATS, sa minimalnim kašnjenjem, izvještavaju odgovarajuće jedinice AIS o:

- a) informacijama o stanju na aerodromima;
- b) operativnom statusu odgovarajućih objekata, službi i navigacijskih sredstava unutar oblasti njihove odgovornosti;
- c) pojavi vulkanske aktivnosti uočene od strane ATS osoblja ili prijavljene od strane posade tokom komunikacije sa zrakoplovom; i
- d) svim drugim informacijama od operativnog značaja.

(2) Prije uvođenja promjena u ATM sisteme, službe zadužene za takve promjene će uzeti u obzir potrebno vrijeme za pripremu, proizvodnju i izdavanje odgovarajućeg materijala za objavljivanje. Da bi se osiguralo pravovremeno pružanje AIS usluga, uspostaviće se koordinacija između relevantnih službi.

(3) Kada su u pitanju promjene koje utiču na karte i/ili računarski zasnovane navigacijske sisteme, koje se objavljuju putem AIRAC sistema, nadležni pružatelji ATS usluga će uzeti u obzir unaprijed utvrđene i međunarodno dogovorene AIRAC efektivne datume i potrebno vrijeme od minimalno 14 dana za dostavu pošte prilikom dostavljanja sirovih informacija/podataka pružatelju AIS usluga.

(4) Pružatelji ATS usluga, odgovorni za dostavljanje sirovih zrakoplovnih informacija/podataka pružateljima AIS usluga, radiće to uzimajući u obzir zahtjeve za tačnošću i integritetom zrakoplovnih podataka.

Član 7. (Sporazumi o koordinacija između pružatelja ATS usluga i AIS usluga)

(1) Pružatelji AIS usluga i ATS usluga će, u svrhu uspostavljanja koordinacije, sklopiti odgovarajuće sporazume o međusobnoj koordinaciji i razmjeni informacija/podataka (*Letter of Agreement - LoA*).

(2) Svaki od zaključenih LoA, između pružatelja AIS usluga i ATS usluga, svojim potpisom će potvrditi ovlaštena osoba BHDCA, te će nakon toga biti deponovan u BHDCA.

(3) U slučaju da AIS usluge i ATS usluge pruža isti pružatelj usluga, takav pružatelj usluga će izraditi operativne priručnike/procedure kojim će uspostaviti i definirati proces koordinacije i razmjene informacija/podataka između dotičnih službi/jedinica/odjeljenja.

Član 8.
(Koordinacija između pružatelja MET usluga i AIS usluga)

Da bi se osiguralo da pružatelj AIS usluga dobije aktuelne informacije potrebne za izdavanje integriranog paketa zrakoplovnih informacija (*IAIP – Integrated Aeronautical Information Package*) ili dijelova ovog paketa, uspostaviće se koordinacija između pružatelja MET usluga i pružatelja AIS usluga.

Član 9.
(Sporazumi o koordinaciji između pružatelja MET usluga i pružatelja AIS usluga)

(1) Pružatelji MET usluga i pružatelji AIS usluga će sklopiti odgovarajuće sporazume o međusobnoj koordinaciji i razmjeni informacija/podataka (*Letter of Agreement – LoA*).

(2) Svaki od zaključenih LoA, između pružatelja MET usluga i pružatelja AIS usluga, svojim potpisom će potvrditi ovlaštena osoba BHDCA, te će nakon toga biti deponovan u BHDCA.

(3) U slučaju da MET usluge i AIS usluge pruža isti pružatelj usluga, takav pružatelj usluga će izraditi operativne priručnike/procedure kojim će se uspostaviti i definirati proces koordinacije i razmjene informacija/podataka između dotičnih službi/jedinica/odjeljenja.

Član 10.
(Lista informacija)

Sljedeće informacije će biti isporučene, prema potrebi, jedinici/službi/odjeljenju u okviru pružatelja AIS usluga:

- a) informacije o meteorološkoj službi za međunarodnu zračnu plovību, namijenjene za uključivanje u Zbornik zrakoplovnih informacija Bosne i Hercegovine. Detalji o ovim informacijama su navedeni u Aneksu 15, Dodatak 1, Dio 1, GEN 3.5 i Dio 3, AD 2.3, 2.11, 3.3 i 3.11 (*Aneks 15, Appendix 1, Part 1, GEN 3.5 and Part 3, AD 2.3, 2.11, 3.3 and 3.11*),
- b) informacije potrebne za pripremu NOTAM-a ili ASHTAM-a, posebno uključujući informacije o uspostavljanju, ukidanju i značajnim promjenama u radu pružatelja MET usluga; ove informacije treba dostaviti jedinici/službi/odjeljenju u okviru pružatelja AIS usluga dovoljno vremenski unaprijed radi izdavanja NOTAM-a u skladu sa Aneksom 15, 5.1.1 i 5.1.1.1 (*Annex 15, 5.1.1 and 5.1.1.1*);
- c) pojavi vulkanske aktivnosti (potrebne informacije navedene su u Prilogu II ovog pravilnika);
- d) slučajnom oslobađanju radioaktivnog materijala u atmosferu, kako je dogovoreno između pružatelja MET usluga i BHDCA;
- e) informacije potrebne za izradu AIC-a, posebno uključujući informacije o:
 - 1) očekivanim značajnim promjenama u zrakoplovnim meteorološkim procedurama, uslugama i objektima, i
 - 2) uticaju određenih vremenskih pojava na zrakoplovne operacije.

Član 11.
(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Uputstvo o koordinaciji između Službi kontrole letenja (ATS) i Službi zrakoplovnih informacija (AIS) ("Službeni glasnik BiH", broj: 85/10 od 18.10.2010. godine) i Uputstvo o koordinaciji između Službi kontrole letenja (ATS), Službe zrakoplovnog informiranja (AIS) i Zrakoplovne meteorološke službe (MET), meteoroloških biroa i stanica i odgovornost za pružanje meteoroloških usluga u zrakoplovnoj navigaciji ("Službeni glasnik BiH", broj: 99/10 od 30.11.2010. godine).

Član 12.
(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj: 1-3-02-2-796-1/14
Banja Luka: 10.09.2014. godine

Generalni direktor
Đorđe Ratkovića, s.r.

PRILOG I - Informacije koje pružatelj MET usluga dostavlja pružatelju ATS usluga

1. INFORMACIJE KOJE PRUŽATELJ MET USLUGA DOSTAVLJA JEDINICAMA ATS PRUŽATELJA USLUGA

1.1 Informacije za jedinicu aerodromske kontrole zračnog prometa (*Tower – TWR*)

Sljedeće informacije, po potrebi, povezani aerodromski meteorološki biro dostavlja jedinici aerodromske kontrole zračnog prometa:

- a) uobičajene i specijalne lokalne izvještaje, METAR i SPECI, TAF i prognoze trendova i njihove izmjene i dopune za relevantne aerodrome;
- b) SIGMET i AIRMET informacije, upozorenja o smicanju vjetra i aerodromska upozorenja;
- c) sve dodatne informacije dogovorene na lokalnom nivou, kao što su prognoze vjetra pri zemlji, za utvrđivanje mogućih promjena poletno-sletnih staza;
- d) primljene informacije o oblacima vulkanskog pepela, za koje još nije izdat SIGMET, u skladu sa sporazumom između relevantnih pružatelja MET i ATS usluga; i
- e) primljene informacije o prije-eruptivnoj vulkanskoj aktivnosti i/ili vulkanskoj aktivnosti, u skladu sa sporazumom između relevantnih pružatelja MET i ATS usluga.

1.2 Informacije za jedinicu prilazne kontrole zračnog prometa (*Approach – APP*)

Sljedeće informacije, po potrebi, povezani aerodromski meteorološki biro dostavlja jedinici prilazne kontrole zračnog prometa:

- a) uobičajene i specijalne lokalne izvještaje, METAR i SPECI, TAF i prognoze trendova i njihove izmjene i dopune za aerodrome za koje dotična jedinica prilazne kontrole zračnog prometa pruža usluge;
- b) SIGMET i AIRMET informacije, upozorenja o smicanju vjetra i odgovarajuće specijalne izvještaje iz zraka za zračni prostor koji se tiče određene jedinice prilazne kontrole zračnog prometa i aerodromska upozorenja;
- c) bilo koje dodatne meteorološke informacije dogovorene na lokalnom nivou;
- d) primljene informacije o oblacima vulkanskog pepela, za koje još nije izdat SIGMET, u skladu sa sporazumom između relevantnih pružatelja MET i ATS usluga; i
- e) primljene informacije o prije-eruptivnoj vulkanskoj aktivnosti i/ili vulkanskoj aktivnosti, u skladu sa sporazumom između relevantnih pružatelja MET i ATS usluga.

1.3 Informacije za centar oblasne kontrole zračnog prometa (*Area Control Center – ACC*) i centar za informiranje u letu (*Flight Information Centre – FIC*)

Sljedeće meteorološke informacije se, po potrebi, dostavljaju centru oblasne kontrole zračnog prometa ili centru informiranja u letu od strane relevantne službe meteorološkog bdijenja:

- a) METAR i SPECI, uključujući tekuće podatke o pritisku za aerodrome i druge lokacije, TAF i prognoze trendova i njihove izmjene i dopune, obuhvatajući oblast informiranja

u letu (*Flight Information Region – FIR*) ili kontroliranu oblast (*Control Area*) i ako se zahtijeva od strane centra informiranja u letu ili oblasnog centra kontrole zračnog prometa, uključujući aerodrome u susjednim FIR-ovima, kako je to utvrđeno regionalnim sporazumima o zračnoj plovidbi;

- b) prognoze vjetra i temperature u višim slojevima i značajne en-route meteorološke pojave i njihove izmjene i dopune, a naročito one koji onemogućavaju letenje po pravilima vizuelnog letenja (*Visual Flight Rules – VFR*), SIGMET i AIRMET informacije i odgovarajuće izvještaje iz zraka za FIR ili kontroliranu oblast i ako je utvrđeno regionalnim sporazumima o zračnoj plovidbi i zahtijevano od strane centra za informiranje u letu ili centra oblasne kontrole zračnog prometa za susjedne FIR-ove;
- c) bilo koje druge meteorološke informacije zahtijevane od strane centra za informiranje u letu ili centra oblasne kontrole zračnog prometa da bi se ispunili zahtjevi posade zrakoplova u letu; ako zahtijevane informacije nisu dostupne u relevantnoj službi meteorološkog bdijenja, ta služba će zatražiti pomoć drugog meteorološkog biroa da bi dostavila tražene informacije;
- d) primljene informacije o oblacima vulkanskog pepela, za koje još nije izdat SIGMET, u skladu sa sporazumom između relevantnih pružatelja MET i ATS usluga;
- e) primljene informacije koje se tiču slučajnog oslobađanja radioaktivnog materijala u atmosferu, u skladu sa sporazumom između relevantnih pružatelja MET i ATS usluga;
- f) savjetodavne informacije o tropskim ciklonima koje objavljuje savjetodavni centar za tropske ciklone (*Tropical Cyclone Advisory Center – TCAC*) u svojoj oblasti odgovornosti;
- g) savjetodavne informacije o vulkanskom pepelu koje objavljuje VAAC u svojoj oblasti odgovornosti; i
- h) primljene informacije o prije-eruptivnoj vulkanskoj aktivnosti i/ili vulkanskoj aktivnosti, u skladu sa sporazumom između relevantnih pružatelja MET i ATS usluga.

1.4 Dostavljanje informacija zrakoplovnim telekomunikacijskim stanicama

Gdje je to potrebno za potrebe informiranja u letu, tekući meteorološki izvještaji i prognoze će biti dostavljani imenovanim/dezigniranim zrakoplovnim telekomunikacijskim stanicama. Primjerak/kopija takve informacije se prosljeđuje, ako je zahtijevano, centru za informiranje u letu ili centru oblasne kontrole zračnog prometa.

PRILOG II – Opažanja i izvještavanja o vulkanskoj aktivnosti

(1) Pojavu prederupcijske vulkanske aktivnosti, vulkanske erupcije i oblaka vulkanskog pepela trebaju prijaviti svi zrakoplovni subjekti bez odlaganja nadležnoj jedinici/sluzbi/odjeljenju unutar pružatelja ATS usluga, jedinici unutar pružatelja AIS usluga i službi meteorološkog bdijenja.

(2) Izvještaj bi trebao biti u formatu za izvještavanje o vulkanskoj aktivnosti, te bi se trebao sastojati od sljedećih informacija:

- a) vrsta poruke, Izvještaj o vulkanskoj aktivnosti;
- b) identifikator stanice, pokazatelj lokacije ili naziv stanice;
- c) datum i vrijeme poruke;
- d) lokaciju vulkana i ime vulkana, ako je poznato, i
- e) sažet opis događaja, uključujući, prema potrebi, nivo intenziteta vulkanske aktivnosti, pojavu erupcije, datum i vrijeme, te postojanje oblaka vulkanskog pepela u području, zajedno sa smjerom kretanja i njegovom visinom.